

nutilbogs er det ikke saameget Herredsfogden, hvis Erklæring indhentes, som Sogneforstanderfabers, Aantsraads og i det Hele de kommunale Autoriteters. Naar Amtmanden skal afgive sin Erklæring, saa indhenter han de kommunale Autoriteters, Borgerrepræsentanternes o. s. v. Erklæring, og alle disse Erklæringes følge da ganske sikkert sammen til vedkommende Ministerium. Der, hvor Sagen bliver afgjort, ville ganske sikkert samtlige de Erklæringes, der ere afgivne i Sagen, være at finde, og det forekommer mig derfor naturligt, at naar man vil en Lov som nærværende, i den da at bestemme, at Den, der vil kende de Erklæringes, der ere afgivne i Sagen, kan henvende sig til Den, af hvem Sagen er bleven afgjort, og der faae samtlige Acter at see. I Praxis vilde det virkelig være overmaade vanskeligt at gaae om til Sogneforstanderfaber, Borgerrepræsentationer o. s. v. og forhøre, om de have afgivet Erklæring i Sagen. Det er rigtignok i Lovforslaget sagt, at vedkommende Minister skal bestemme, paa hvilken Maade Sagen skal ordnes (Christensen: Hør!), men heller ikke denne Bestemmelse er klar. Ja, De maae virkelig undskyldte, men jeg troer, at man vanskeligt vil kunne sige, hvad dens Mening er. Der staaer: „Paa hvilken Maade dette kan see, bestemmes af vedkommende Minister“. Jeg vil nu tage mig den Frihed at spørge om Meningen er, at hver Minister for sit Vedkommende eengang for alle skal bestemme, hvorledes der skal gives Vedkommende Leilighed til at blive bekendt med Sagens Acter, eller om hver Minister, hver Gang der indkommer Begjæring om at faae en Erklæring at see, saa først skal tage Bestemmelse om, hvorledes det hensigtsmæssigt kan see, og da afgive Resolution derom. Jeg maa tilstaae, at naar jeg holder mig til Lovforslagets Ord, saa er der for mig ingen Tvivl om, at det har været Lovconcipistens Mening, at Den, der har indgivet en Ansøgning eller Klage og ønsker at blive bekendt med de forskjellige Erklæringes, naar Ansøgningen eller Klagen ikke er bevilget eller ikke tagen til følge, skal indgive et Andragende til vedkommende Minister, og at saa denne skal tage Bestemmelse om, hvorledes det skal see. Hele Lov-

forslaget er, som sagt, uheldigt affattet, og saaledes ogsaa dette Punkt; thi der er ikke sagt, hvorledes der skal forholdes med Erklæringes, som ikke ere komne til Ministeren, hvorledes man kan faae Leilighed til at blive bekendt med Erklæringes over Sager, som ere afgjorte af Aantsraadet, Amtmanden o. s. v. Men jeg troer ogsaa i denne Henseende at have truffet Lovconcipistens Tanke i det Forslag, jeg har tilladt mig at fremsætte. Der staaer endvidere i Lovforslaget, at Vedkommende skal være berettiget til at tage Afskrift. Mine Herrer! det er efter min Overbevisning den alleruheldigste Bestemmelse i hele Lovforslaget (Hør!). Tænk Dem, at Herredsfogden har skrevet en Erklæring. Under Udarbejdelsen — det gaar jo ikke saa let for Enhver, Tankerne vegle, den ene fortrænger den anden — under Udarbejdelsen skriver han Et, stryger det ud igjen og skriver maastee istedetfor Noget, som den Vedkommende nødigere vilde have skrevet end det, der tidligere var skrevet. Jeg vil nu bede Dem at betænke, hvilke Misforstaaelser der vil kunne skyde deraf, naar den Vedkommende selv skal læse Concepten. Jeg vil slet ikke tale om, hvilken Ubehagelighed det vil være at have en saadan Mand sidende paa sit Contoir og være nødt til at høre paa den Kritik, han under Afskrivningen vist neppe vil undlade at give over Erklæringen. Jeg skal blot anføre et lille Exempel. Jeg faae igaar i et af de Blade, der ligge i Kæseværket, en Klage over en Amtmand og en Herredsfoged, to Mænd, som jeg har den største Agtelse for, og af hvilke jeg kender den ene personlig. Det var en af de voldsomste Klager, jeg længe har seet. Jeg vil nu tænke mig, at denne Klage kommer til Herredsfogdens Erklæring; han afgiver en Erklæring, saadan omtrent som jeg, uden at kende videre til Sagen, kan tænke den maa blive, og Klagen tages ikke til følge; saa skulde Klageren altsaa sidde paa Herredsfogdens Contoir og affrive denne Erklæring. Jeg troer, at det vilde blive en overmaade ubehagelig Situation for begge Parter. Dernæst er det en absolut nødvendig Følge af Lovforslaget, at den, der skal tage Afskriften, maa tage Skrivematerialier med; han maa tage Blæk, Pen og Papir med; thi i Regelen vil han vel